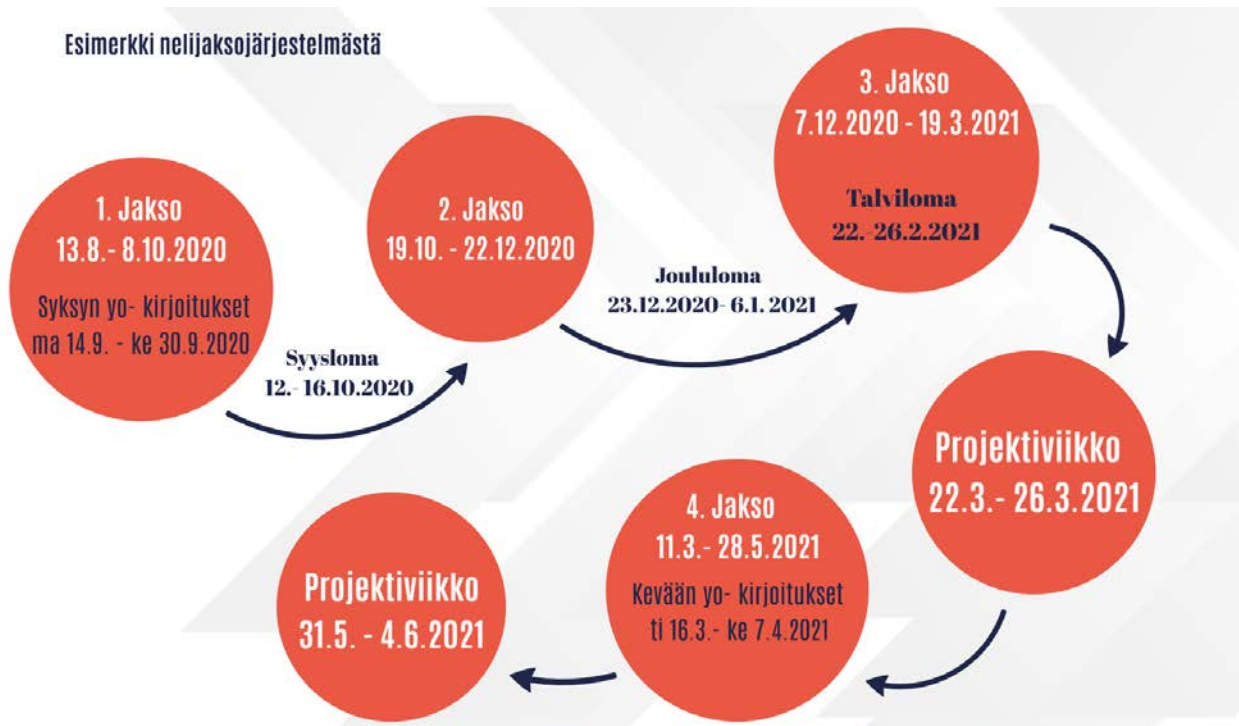

Nelijaksojärjestelmä

Tampereen seudun rakenneryhmän esimerkki nelijaksojärjestelmästä intensiiviviikolla. Mallissa on huomioitu syksyn ja kevään YO-kokeet jakamalla 1. ja 3. jakso puolijaksoihin.

syyslukukausi yleensä n. 90 työpäivää		kevätlukukausi yleensä n. 100 työpäivää				
jakso I n. 45 päivää	jakso II n. 45 päivää	jakso III n. 45 päivää (puolivälissä 5 pv intensiivi) (yht 50pv)		jakso IV n. 45 päivää		
(1. puolijakso) Päätyy n. viikkoa ennen syksyn yo:ta, Hyvä sisältää 1 op opintojaksoja tutkintoon osallistuville	A A 190 min/viikko (2op/jakso)	(1. puolijakso) Päätyy n. nykyisten penkkareiden ja vanhojen aikaan, voi sisältää 1 op opintojaksoja tutkintoon osallistuville.	2 op yhden viikon aikana	Kevään YO jatkuu noin 1 viikon ajan.	A jatkuu	A
	B B 190 min/viikko (2op/jakso)				B jatkuu	B
	C C 190min/viikko (2op/jakso)				C jatkuu	C
	D D 190min/viikko (2op/jakso)				D jatkuu	D
(2. puolijakso) Syksyn YO-tutkinto 2. puolijakson aikana, tutkintoon osallistuvalla vähän opintoja	E E 190min/viikko (2op/jakso)	E jatkuu	E			
	F F 190min/viikko (2op/jakso)	F jatkuu	F			
	G G 190min/viikko (2op/jakso)	G jatkuu	G			
	H H 190min/viikko (2op/jakso)	H jatkuu	H			
I 95min/viikko (2 op/lukukausi)	I					
J (seudullinen) 95min/viikko (2op/lukukausi)	J (seudullinen)					

- Jaksojen aikana koodit A-H 2 op opintojaksolle, pääosin kahden koodin pareina (AB, CD, EF) pari mahdollistaen 4 op opintojaksot.
- Lukukauden kahden jakson aikana koodit I-J kahden opintopisteen opintojaksolle. Koodi J seudullisena aikana seudulliselle tarjonnalle (esim. uskonnot, kielet, korkeakouluopintojaksot).
- Intensiiviviikko sijoittuu 3. jakson puoliväliin mahdollistaen sekä luovan opettamisen nuoremmille opiskelijoille että esim. viimeisen yo-valmentavan opintojakson kevään YO-tutkinnossa suoritettavasta aineesta.
- Opintojen kertyminen: Syyslukukauden aikana paikkoja yhteensä 18:lle 2 op opintojaksolle, kevät 19:lle. Opintojaksoja kertyy yhteensä 37:lle lukuvuoden aikana. Opiskelija täyttää noin 30 paikkaa 37:stä.

Esimerkki nelijaksojärjestelmän tuntikaaviosta.

	MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIikko	TORSTAI	PERJANTAI
8.30-10.15 Opetustuokio 95min + 10 min tauko = 1h45min	A	D	C	G	8.00-9.30 Tiimiaikaa opettajille
					9.30-11.15 C
15 min					
10.30-12.45 lounas 40 min keskellä oppimista 11.00-11.40 11.35-12.20 tai lopun taucoon yhdistettynä, jolloin 95 minuutin tuntiin lisättäisiin 5 min taukoa, ja lounas alkaisi klo 12.10 (35 min enne taukoa)	B	E	A	D	15 min
					11.30-13.45 F lounas 40 min (voidaan laittaa myös ennen oppimistuokiota tai sen jälkeen, jolloin tuokioon on lisättävä 10 min taukoaikaa)
30 min (rotut, hyvinvointihetket, minitapahtumat ja kyselyt yms. - tai tyhjää)					
13.15-15.00	G	F	B	E	15 min
					14.00-15.00 H 63min
15 min					
	15.15-16.15 H 63 min	15.15-17.00 I 90 min	15.15-16.15 H 63 min	15.15-17.00 I 90 min	

- Paikat laskettu niin, että esim. paikat A + A = 2 op, paikkoja yhdistämällä on mahdollista muodostaa myös 3 op:n kokonaisuuksia.

- Mahdollisia variaatioita voisi olla esim. A, B, D ja E, joista voi muodostaa parit ja koota 4 op:n kokonaisuus
- C, G ja F paikat ovat sellaisia reunapaikkoja, joita karsimalla päivään ei jää hyppytunteja. Paikat on mahdollista pilkkoa myös 1 op:n opintojaksoiksi tai liittää joihinkin muihin kokonaisuuksiin, jotta saataisiin 3 op:n kokonaisuuksia.
- H on 3*viikossa menevä 2 op:n kokonaisuus, jonka voi helposti liittää muihin esim. H + B+ G + F
- I taas 2*viikossa menevä 2 op:n kokonaisuus, jonka voi hyvin yhdistää esim. I + E + F.
- Suorittamalla vuoden ajan A-G palkkeja, opiskelija saa vuodessa yhteensä 56 op + intensiivijakso 2 op eli 58 op. Abivuodelle jäisi siis suoritettavaksi 34 op.
- Abivuoden voisi suorittaa esim. seuraavasti: 1. jaksossa 10 op (tiivistetysti peruslukujärjestystä 7 op, jälkiosassa 3 op), 2. jaksossa 14 op, 3. jaksossa 10 op (ensin peruslukujärjestystä tiivistetysti 7 op, loppuosa kertaavia opintojaksoja lukulomalla 3 op)

Rovaniemen esimerkki nelijaksojärjestelmän tuntikaaviosta, jossa opetuskerrat 3 60 min viikossa sekä vaihtoehtoja arviointiviikoille riippuen siitä, onko kyseessä 8,5 viikon vai 8 viikon jakso.*

60 min	8 palkkia				
8 - 9.00	5a	2a	4b	4c	2c
9.10 - 10.10	3a	6a	5b	3c	6c
10.20 - 11.20	1a	7a	6b	7b	1c
12.20 - 13.20	4a	3b	1b	2b	5c
13.30 - 14.30	8a	8b	Kokoukset pajat etc	7c	8c

- 8,5 viikon jaksossa 2 op:n kokonaisuudet 3* viikossa, 3h näyttöpäivänä, 3 op:n kokonaisuudet 4,5* viikossa ja 4,5 h näyttöviikolla. Tässä huomioitava, että jokin koodi on vajaassa käytössä. Näyttöviikko kestää 5 päivää.
- 8 viikon mittaisessa jaksossa 2 op:n kokonaisuus 3* viikossa, 3 op:n kokonaisuus 4,5* viikossa. Näyttöviikko kestää 7 päivää.

8,5 viikon mittaisen jakson näyttöviikko: 2 op = 3h näyttö, 3 op = 4,5h näyttö.

Näyttöviikko	ma	ti	ke	to	pe
8 - 11	1b	3a	2a	5b	4b
	1a	3b	2b	5a	4a
12 - 15	6b	7a		8a	9a
	6a	7b		8b	9b

8 viikon mittainen jakso 1,5 viikon näyttöviikolla: 2 op = 4 h näyttö, 3 op = 6 h näyttö.

Näyttöviikot	to	pe	ma	ti	ke	to	pe
8 - 12	1b	3a	2a	5b	4b	6b	7a
	1a	3b	2b	5a	4a	6a	7b
13 - 15	8b			8a	9a	9b	

Nelijaksojärjestelmän plussat ja miinukset

Myös nelijaksojärjestelmässä on pitkät jaksot (noin 9 vk), joka kolmijaksojärjestelmän tavoin mahdollistaa myös mm. laajemmat opintokokonaisuudet ja rauhallisen opiskelutahdin.

Projektiviikkoja mahtuu nelijaksojärjestelmään myös kaksi, joten ne olisi mahdollista yhdistää myös yhtenäisiksi kahden viikon projektiviikoiksi, jolloin projektienkin tekemiselle olisi enemmän aikaa.

Syysloma sijoittuu hyvin niin, että jakso ehtii loppua, juuri ennen lomaa. Joululoma jaksottuu myös mukavasti vuoden loppuun, joka on opiskelijoiden kannalta hyvä, sillä he saavat aloittaa vuoden uudella jaksolla.

Joissain lukioissa nelijaksojärjestelmän on nähty sopivan hyvin sellaisten yläkoulujen kanssa, jotka käyttävät kahta jaksoa.

Kuten kolmijaksojärjestelmässä, myös nelijaksojärjestelmässä YO-kirjoitukset sijoittuvat kahden jakson sisälle.

Kasaantuuko opettajille liikaa töitä lomille, jos opintojaksot loppuvat juuri lomien kohdalla?

Kehitettävää / Pohdittavaa

Kolmi- ja nelijaksojärjestelmässä on paljolti samat kehittämisen alueet. Nelijaksoisessa lomat sijoittuvat syksyn osalta kuvan perusteella juuri jaksojen loppuun, joten arviointi/päätösviikkojen työmäärää tulisi miettiä niin, ettei opettajien tarvitsisi käyttää lomaa opiskelijoiden arviointiin. Pohdittavaksi jää, miten suorittaa arviointia niin, että sitä tapahtuisi läpi opintojakson eikä vain viimeisellä viikolla.

Linkki nelijaksojärjestelmän suositukseen:

Alla Suomen lähilukioiden yhdistyksen suositus nelijaksojärjestelmälle (Hallitus 20.11.2019).

Lähilukioyhdistyksen ehdotus on vain suositus, joka ei rajoita lukioiden tai niiden ylläpitäjien vapautta toteuttaa opetusta omalla tavalla. Suositus sisältää nelijaksjärjestelmän tuomia mahdollisuuksia.

<https://peda.net/petajavesi/lukio/sn/n:file/download/d39f1d803125066753a0b3c583447354ead2c102/Nelijaksosuositus.pdf>